

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи
Кафедра логопедії та спеціальних методик

ПРОПЕДЕВТИКА МОВЛЕННЄВИХ ПОРУШЕНЬ
ООК – 20

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

<p style="text-align: center;">Науково-педагогічний працівник</p> 	<p>Бєлова Олена Борисівна Посада: завідувач, професор кафедри логопедії та спеціальних методик Науковий ступінь: доктор педагогічних наук Вчене звання: професор Е-mail викладача: alena.bielova@kpnu.edu.ua Профайл викладача: https://logo.kpnu.edu.ua/sklad-kafedry/ ORCID http://orcid.org/0000-0001-6162-4106 Google Scholar https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=kzKKDZgAAAAJ Scopus Author ID: 57216792637 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216792637 Web of Science Researcher ID AAG-8468-2021 https://www.webofscience.com/wos/author/record/2220907 Контактний тел. 0671946119</p>
<p>Е-mail кафедри логопедії та спеціальних методик</p>	<p>kaflogoped@ukr.net, kaflogoped@kpnu.edu.ua</p>
<p>Освітньо-професійна програма</p>	<p>Спеціальна освіта (Логопедія)</p>
<p>Спеціальність</p>	<p>А6 Спеціальна освіта (за спеціалізаціями)</p>
<p>Спеціалізація</p>	<p>А6.01 Логопедія</p>
<p>Галузь знань</p>	<p>А Освіта</p>
<p>Рівень вищої освіти</p>	<p>перший (бакалаврський)</p>
<p>Статус освітнього компонента (ОК)</p>	<p>Освітній компонент професійної підготовки</p>
<p>Сторінка курсу в MOODLE:</p>	<p>https://moodle.kpnu.edu.ua/user/profile.php?id=305&showallcourses=1</p>
<p>Консультації</p>	<p>Згідно графіку консультації, що розміщено на сайті кафедри логопедії та спеціальних методик. https://logo.kpnu.edu.ua/dokumentatsiia/hrafik-konsultatsij/</p>

ПРЕРЕКВІЗИТИ І КОРЕКВІЗИТИ КУРСУ		
Міждисциплінарні зв'язки	«Анатомія, фізіологія, патологія дітей з валеологією», «Основи невро- та психопатології», «Спеціальні методики навчання дітей з порушеннями мовлення: розвитку мовлення» «Психологія осіб з порушеннями мовлення», «Логопедія»	
Мова викладання	українська	
ОБСЯГ ОК		
Найменування показників	Характеристика ОК	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік навчання	1	1
Семестр вивчення	2	5
Кількість кредитів ЄКТС	4	4
Загальний обсяг годин	120 год.	120 год.
Кількість годин навчальних занять	48 год.	12 год.
Лекційні заняття	20 год.	4 год.
Практичні заняття	28 год.	8 год.
Семінарські заняття	–	–
Лабораторні заняття	–	–
Самостійна та індивідуальна робота	72 год.	108 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен
Анотація курсу	Освітній компонент «Пропедевтика мовленнєвих порушень» передбачає формування теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти під час вивчення: фізіологічних механізмів мовлення; причин, що викликають порушення мовлення; критичних періодів в розвитку мовленнєвої функції; закономірностей розвитку мовлення в дітей раннього та дошкільного віку; умов попередження порушень мовлення; методів спостереження за психофізичним та мовленнєвим розвитком у дітей раннього та дошкільного віку.	
Мета та завдання курсу	Забезпечити здобувачів вищої освіти основними науково-теоретичними та практичними знаннями щодо попередження мовленнєвих розладів у дітей раннього та дошкільного віку.	
ФОРМАТ КУРСУ		
Форми та види проведення навчальних занять	Форма навчання – денна / заочна Види навчальних занять: лекційні, практичні заняття, самостійна робота	
Методи та форми контролю	Методи контролю: опитування на практичних заняттях, участь в дискусіях, вирішення проблемних кейсів, тощо. Форми контролю: розробка презентацій, реферати, індивідуальних або групових проекти тощо	
Необхідне технічне та програмне забезпечення, обладнання	Технічне комп'ютерне забезпечення для показу презентацій, відео матеріалів.	

Індивідуальні завдання	Вивчення наукової літератури з предмету, розробка презентацій, написання доповідей, складання анамнезу.
Інтегральна компетентність (ІК) Загальні компетентності (ЗК) Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	<p>ІК – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів спеціальної та інклюзивної освіти в цілому та логопедії зокрема і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК 4 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 11 – Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності.</p> <p>СК 1 – Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з порушеннями мовлення.</p> <p>СК 7 – Здатність дотримуватися вимог до організації навчального та корекційно-розвивального освітнього середовища.</p> <p>СК 8 – Готовність до забезпечення діагностико-консультативної діяльності.</p> <p>СК 13 – Здатність будувати гармонійні стосунки з особами з порушеннями мовленнєвого розвитку і з особливими освітніми потребами, їх сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.</p> <p>СК 16 – Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>СК 18 – Здатність застосовувати сучасні ефективні корекційні технології у роботі з дітьми раннього віку.</p>

СХЕМА КУРСУ						
Денна форма						
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Разом	у тому числі				
		лекційні заняття	практичні заняття	самостійна робота		
Змістовий модуль 1. «Науково теоретичні та практичні основи пропедевтики мовленнєвих порушень»						
Тема: 1. Теоретичні аспекти «Пропедевтики мовленнєвих порушень» як науки.	5	2	4	2		
Тема: 2. Загальні поняття про фізіологічні механізми мовлення	15	2		10		
Тема: 3. Етіологія порушень мовлення	28	4	4	20		
Тема: 4. Закономірності розвитку мовлення у дітей першого року життя	11	2	4	5		
Тема: 5. Закономірності розвитку мовлення у дітей другого року життя	11	2	4	5		
Тема: 6. Закономірності розвитку мовлення у дітей третього року життя	11	2	4	5		
Тема: 7. Закономірності розвитку мовлення у дітей дошкільного віку	11	2	4	5		
Тема: 8. Методи спостереження за розвитком мовлення дітей	19	2	2	15		
Тема: 9. Умови попередження мовленнєвих розладів	9	2	2	5		
Разом годин	120	20	28	72		
Заочна форма						
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Разом	у тому числі				
		лекційні заняття	практичні заняття	самостійна робота		
Змістовий модуль 1. «Науково теоретичні та практичні основи пропедевтики мовленнєвих порушень»						
Тема: 1. Теоретичні аспекти «Пропедевтики мовленнєвих порушень» як науки.	42	2	2	8		
Тема: 2. Загальні поняття про фізіологічні механізми мовлення				10		
Тема: 3. Етіологія порушень мовлення				20		
Тема: 4. Закономірності розвитку мовлення у дітей першого року життя	78	2	2	10		
Тема: 5. Закономірності розвитку мовлення у дітей другого року життя				10		
Тема: 6. Закономірності розвитку мовлення у дітей третього року життя				10		
Тема: 7. Закономірності розвитку мовлення у дітей дошкільного віку			10			
Тема: 8. Методи спостереження за розвитком мовлення дітей			2	20		
Тема: 9. Умови попередження мовленнєвих розладів				10		
Разом годин				120	4	8

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- ПРН 2 – Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв’язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.
- ПРН 8 – Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.
- ПРН 11 – Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з порушеннями розвитку мовлення.
- ПРН 13 – Володіти методиками сприяння соціальної адаптації осіб з особливими освітніми потребами, з порушеннями мовленнєвого розвитку, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.
- ПРН 14 – Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вчителя, асистента вчителя зі спеціальної освіти, вчителя-логопеда.
- ПРН 15 – Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.
- ПРН 17 – Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.
- ПРН 18 – Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміння застосовувати їх в професійній діяльності.
- ПРН 20 – Володіти методиками раннього корекційного супроводу дітей із групи ризику виникнення порушень мовлення.

ПОЛІТИКА КУРСУ

1. Необхідність дотримання обов’язкових принципів академічної доброчесності, визначених Кодексом академічної доброчесності в КІПУ https://drive.google.com/file/d/1W_tRKAqt4kKFyD1zNzR76uxVZY3mUjBV/view та Положенням про дотримання академічної доброчесності <https://drive.google.com/file/d/1nVC6hDHeT4WxNS5c45xybMiWBEVDbGpb/view>
2. Відвідування занять здобувачами вищої освіти є обов’язковою складовою організації освітнього процесу. Про неможливість відвідування занять з поважних причин мають завчасно повідомляти викладача (-ів). Деталі за покликанням: <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTcaLtRbcQA86/view>
3. Підтримується креативна ініціатива здобувача (-ів) вищої освіти.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Форми оцінювання	<p>Оцінювання навчальної дисципліни проводиться за результатами поточного та підсумкового контролю.</p> <p>Оцінка за поточний контроль складається з оцінювання аудиторної та результатів самостійної роботи здобувача, а також індивідуального завдання (виконання та захист тематичної роботи). Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі.</p> <p>https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTcaLtRbcQA86/view https://drive.google.com/file/d/0B4IW4J1QFZAoLXVNNzg2bFJTRng2ZVFjdnA0dEV1YmFiQXY4/view?resourcekey=0-CxWUU4B0hXDwe08FZrsfoQ</p>
-------------------------	---

Таблиця 1

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Підсумкова оцінка за національною шкалою	
			екзаменаційна	залікова
90-100	A (відмінно)	10	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	добре	
75-81	C (добре)	30		
67-74	D (задовільно)	25	задовільно	
60-66	E (достатньо)	10		
35-59	FX		незадовільно	не зараховано
34 і менше	F			

Перелік орієнтовних питань до підсумкового контролю	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте предмет, об'єкт та завдання «Пропедевтики мовленнєвих порушень». 2. Розкрийте міждисциплінарні зв'язки курсу «Пропедевтика мовленнєвих порушень». 3. Визначте які ділянки мозку забезпечують повноцінну роботу мовленнєвої діяльності? 4. Розкрийте важливість функціонування центрального відділу мовленнєвого апарату. 5. Перерахуйте основні складові периферичного відділу мовленнєвого апарату. 6. Опишіть функціональну діяльність глоткової, ротової порожнини та язика. 7. Охарактеризуйте основні пренатальні причини порушень мовлення. 8. Розкрийте постнатальні причини порушень мовлення. 9. Визначте натальні причини порушень мовлення. 10. Охарактеризуйте етіології мовленнєвих порушень у дітей які мають спадкові чинники, що передаються на хромосомному так і на генетичному рівнях. 11. Розкрийте функціональні причини порушень мовлення. 12. Опишіть соціально-психологічні причини порушень мовлення. 13. Опишіть першій критичний період розвитку мовлення. 14. Охарактеризуйте другій критичний період мовленнєвого розвитку. 15. Розкрийте третій критичний період мовленнєвого розвитку. 16. Опишіть функції правої півкулі та визначте її вплив на мовленнєву діяльність. 17. Охарактеризуйте фізіологічні механізми лівої півкулі. 18. Опишіть мовленнєві центри, що забезпечують мовлення. 19. Розкрийте сутність провідникових шляхів у мовленні. 20. Опишіть роботу апарату слуху. 21. Розкрийте роботу артикуляційного апарату. 22. Охарактеризуйте роботу дихального апарату. 23. Опишіть аферентний шлях та визначте його вплив на мовленнєву діяльність. 24. Розкрийте сутність еферентних шляхів у мовленні.

25. Опишіть функціональні механізми мовленнєвого центру Брока.
26. Охарактеризуйте функціональні механізми мовленнєвого центру Вернике.
27. Опишіть послідовність стадій передмовленнєвих реакцій.
28. Охарактеризуйте мовленнєвий розвиток дитини від народження до 1 року.
29. Розкрийте загальну характеристику мовленнєвого розвитку дитини 2-го року життя.
30. Опишіть загальну характеристику мовленнєвого розвитку дитини 3-го року життя.
31. Яке значення для розвитку мовлення мають передмовленнєві реакції (крик, гулення, треллі, белькіт)?
32. Охарактеризуйте розуміння мовлення дитини від 1 року до 1 року 6 місяців.
33. Розкрийте засвоєння звуків мовлення та розвиток словника у дітей від 1 року до 1 року 6 місяців.
34. Опишіть формування граматично правильної вимови у дитини від 1 року до 1 року 6 місяців.
35. Охарактеризуйте розуміння мовлення дитини від 1 року 6 місяців до 2-х років.
36. Розкрийте засвоєння звуків мовлення та розвиток словника у дітей від 1 року 6 місяців до 2-х років.
37. Опишіть формування граматично правильної вимови у дитини 1 року 6 місяців до 2-х років.
38. Охарактеризуйте розуміння мовлення дитини від 2-х років до 2-х років 6 місяців.
39. Розкрийте засвоєння звуків мовлення та розвиток словника у дітей від 2-х років до 2-х років 6 місяців.
40. Опишіть формування граматично правильної вимови у дитини від 2-х років до 2-х років 6 місяців.
41. Охарактеризуйте розуміння мовлення дитини від 2-х років 6 місяців до 3-х років.
42. Розкрийте засвоєння звуків мовлення та розвиток словника у дітей від 2-х років 6 місяців до 3-х років.
43. Опишіть формування граматично правильної вимови у дитини від 2-х років 6 місяців до 3-х років.
44. Надайте оцінку мовленнєвого розвитку дитини на I етапі (період новонародженості).
45. Опишіть II етап (1–3 міс) розвитку мовлення.
46. Проаналізуйте розвиток мовлення у дітей на III етапі (3–6 місяців).
47. Розкрийте специфіку діагностики з розвитку мовлення на IV етапі (6 – 9 місяців).
48. Надайте оцінку розвитку мовлення у дітей на V етапі (9–12 місяців).
49. Опишіть які використовують методи обстеження мовлення для дітей раннього віку.
50. Які завдання включає психолого-педагогічне обстеження при вивченості мовлення у дітей раннього віку?
51. Охарактеризуйте завдання, що направлені на визначення рівня моторної компетенції дитини (загальна моторика) і його умінь виконувати різноманітні рухи по словесній інструкції.
52. Визначте які можна використовувати завдання для обстеження слухової уваги, і фонемного сприйняття мовленнєвих сигналів.
53. Які завдання допомагають виявити словниковий запас слів,

	<p>слухомовленнєву пам'ять і довільну увагу?</p> <p>54. Проаналізуйте прийоми з розвитку мовлення у дітей 2-го року життя.</p> <p>55. Охарактеризуйте прийоми з розвитку мовлення у дітей 3-го року життя.</p> <p>56. Охарактеризуйте завдання та напрямки розвивальної роботи з розвитку мовлення на I етапі (1 міс).</p> <p>57. Опишіть завдання та напрямки роботи з розвитку мовлення на II етапі (1–3 міс).</p> <p>58. Проаналізуйте завдання та напрямки роботи з розвитку мовлення на III етапі (3–6 місяців).</p> <p>59. Розкрийте основні завдання та напрямки корекційної роботи з розвитку мовлення на IV (6–9 місяців) та V (9–12 місяців) етапах.</p> <p>60. Визначте розвиток мовлення в дітей 4-го року життя.</p> <p>61. Опишіть розвиток мовлення у дітей 5-го року життя.</p> <p>62. Охарактеризуйте розвиток мовлення в дітей 6-го років життя.</p> <p>63. Розкрийте розвиток мовлення в дітей 7-го років життя.</p> <p>64. Опишіть умови підготовки майбутніх батьків до народження дитини.</p> <p>65. Які педагогічні умови забезпечують розвиток мовлення на першому році життя?</p> <p>66. Опишіть педагогічні умови 2-го року життя.</p> <p>67. Визначте педагогічні умови 3-го року життя.</p> <p>68. Розкрийте педагогічні умови з розвитком мовлення у дітей дошкільного віку.</p> <p>69. Охарактеризуйте психічні умови з розвитку мовлення для дітей раннього віку.</p> <p>70. Визначте психічні умови з розвитку мовлення для дітей дошкільного віку.</p>
<p>Рекомендована література (основна, допоміжна, інтернет-ресурси)</p>	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белова О.Б. <i>Пропедевтика мовленнєвих порушень</i>: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Медобори 2006, 2017. 132 с. URL: http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6655 Белова О.Б. <i>Спеціальна методика розвитку мовлення</i>: навчально-методичний посібник Кам'янець-Подільський: Медобори 2006, 2012. 246 с. URL: http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6652 Биков Ю.Н. <i>Неврологія</i>, 2005. [Електронний ресурс] URL: http://medbib.in.ua/perinatalnaya-patologiya.html Богуш А.М. <i>Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років</i>: монографія. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. 374 с. URL: https://f.eruditor.link/file/1795100/ Кокур, О. М. <i>Психофізіологія</i>. Київ: Центр навчальної літератури. 2006. 184 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/1608/

	<p>Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bielova O. Speech of Six-year-old Children with Logopathology: Features and State of Development. <i>PSYCHOLINGUISTICS</i>, 2023. 34(1). P. 50-84. URL: https://psycholing-journal.com/index.php/journal/article/view/1329(Scopus). 2. Bielova O, Konopliasta S. Description of kinesthetic and kinetic motor praxis in older preschool children with logopathology. <i>Pedagogy of Physical Culture and Sports</i>, 2023. 27(5):386–395. https://doi.org/10.15561/26649837.2023.0505 (Scopus, Web of Science). 3. Bielova O., & Konopliasta S. Functionality of oral and articulatory praxis in older preschool children with logopathology. <i>CHILD`S HEALTH</i>, 2023.18(6). P.410–416. https://doi.org/10.22141/2224-0551.18.6.2023.1627 (Scopus). 4. Bielova O. Neuromotor functionality of speech readiness for school in older preschool children with logopathology. <i>Life Span and Disability XXIV</i>. 2023. vol.26, issue 2. P. 165-196. (www.lifespanjournal.it) https://lifespanjournal.oasi.en.it/client/abstract/ENG402_1.%20Bielova.pdf (Scopus). 5. Bielova O. Intellectual functionality of speech children of older preschool age with logopathology. <i>CHILD`S HEALTH</i>, 2024, 19(3), P. 140–146. URL: https://doi.org/10.22141/2224-0551.19.3.2024.1692 (Scopus). 6. Белова О. Б. Парадигма онтогенезу мовлення як методологічна основа мовленнєвого розвитку. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки, 2021. 6(344) Ч.1). С. 207–223. URL: https://doi.org/10.12958/2227-2844-2021-6(344)-1-207-223 (Фахове видання) 7. Дегтяренко Т.В., Ковиліна В.Г. Психофізіологія розвитку: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : УАІД «Рада», 2022. 327 с. chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://books.ndcnangu.co.ua/books/Psychophysiology_development.pdf 8. Лазарева І.А. Неврологічні основи логопедії: навчально-методичний посібник для студентів дефектологічних спеціальностей. Луганськ, 2005. 132 с. URL: https://www.twirpx.com/file/1141862/ 9. Манько Н.В. Діагностика та корекція мовленнєвого розвитку дітей раннього віку: науково-методичний посібник. Київ: КНТ, 2008. 256с. URL: https://j.twirpx.link/file/455694/ 10. Рібцун Ю. В. Вплив ендогенних та екзогенних факторів на становлення мовленнєвої діяльності молодших дошкільників із ЗНМ [Електронний ресурс] Народна освіта. 2010. Вип. № 2 (11). Режим доступу до вид. : URL: www.kristti.com.ua.
	<p>Інтернет-ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Збірник наукових праць «Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)» URL: http://aqce.kpnu.edu.ua/ 2. Науковий медичний журнал «Медична психологія», URL: http://www.mps.kh.ua/ 3. Міжнародний науково-практичний журнал «Психіатрія, неврологія та медична психологія», URL: https://periodicals.karazin.ua/pnmp/index 4. Журнал «Здоров'я дитини» <i>CHILD`S HEALTH</i> URL: https://childshealth-journal.com/index.php/journal 5. Бібліотека ім. В.І.Вернадського URL: http://www.nbuuv.gov.ua 6. Бібліотека К-ПНУ URL:https://library.kpnu.edu.ua/ 7. Репозитарій К-ПНУ URL:ElarK-PNU: головна сторінка 8. Preschool Education: Global Trends (Дошкільна освіта: світові тенденції). URL: https://preschool-journal.com/index.php/journal/article/view/18

	9. Дошкільне виховання: Всеукр. щомісячний науково-методичний журнал для педагогів і батьків. URL: https://journals.ua/prof/doshkilne_vyhovannya/35826-03-24.html
--	--